

Universal Declaration of Human Rights - Greek (polytonic)

© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the *UDHR in Unicode* project, <http://www.unicode.org/udhr>.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΓΙΑ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

10 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1948

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Ἐπειδὴ ἡ ἀναγνώριση τῆς ἀξιοπρέπειας, ποὺ εἶναι σύμφυτη σὲ ὅλα τὰ μέλη τῆς ἀνθρώπινης οἰκογένειας, καθὼς καὶ τῶν ἴσων καὶ ἀναπαλλοτρίωτων δικαιωμάτων τους ἀποτελεῖ τὸ θεμέλιο τῆς ἐλευθερίας, τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς εἰρήνης στὸν κόσμο.

Ἐπειδὴ ἡ παραγνώριση καὶ ἡ περιφρόνηση τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου ὁδήγησαν σὲ πράξεις βαρβαρότητας, ποὺ ἐξεγείρουν τὴν ἀνθρώπινη συνείδηση, καὶ ἡ προοπτικὴ ἑνὸς κόσμου ὅπου οἱ ἄνθρωποι θὰ εἶναι ἐλεύθεροι νὰ μιλοῦν καὶ νὰ πιστεύουν, λυτρωμένοι ἀπὸ τὸν τρόμο καὶ τὴν ἀθλιότητα, ἔχει διακηρυχθεῖ ὡς ἡ πιὸ ὑψηλὴ ἐπιδίωξη τοῦ ἀνθρώπου.

Ἐπειδὴ ἔχει οὐσιαστικὴ σημασία νὰ προστατεύονται τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα ἀπὸ ἓνα καθεστῶς δικαίου, ὥστε ὁ ἄνθρωπος νὰ μὴν ἀναγκάζεται νὰ προσφεύγει, ὡς ἔσχατο καταφύγιο, στὴν ἐξέγερση κατὰ τῆς τυραννίας καὶ τῆς καταπίεσης.

Ἐπειδὴ ἔχει οὐσιαστικὴ σημασία νὰ ἐνθαρρύνεται ἡ ἀνάπτυξη φιλικῶν σχέσεων ἀνάμεσα στὰ ἔθνη.

Ἐπειδὴ, μὲ τὸν καταστατικὸ Χάρτη, οἱ λαοὶ τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν διακήρυξαν καὶ πάλι τὴν πίστη τους στὰ θεμελιακὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου, στὴν ἀξιοπρέπεια καὶ τὴν ἀξία τῆς ἀνθρώπινης προσωπικότητος, στὴν ἰσότητα δικαιωμάτων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, καὶ διακήρυξαν πὼς εἶναι ἀποφασισμένοι νὰ συντελέσουν στὴν κοινωνικὴ πρόοδο καὶ νὰ δημιουργήσουν καλύτερες συνθήκες ζωῆς στὰ πλαίσια μιᾶς εὐρύτερης ἐλευθερίας.

Ἐπειδὴ τὰ κράτη μέλη ἀνέλαβαν τὴν ὑποχρέωση νὰ ἐξασφαλίσουν, σὲ συνεργασία μὲ τὸν Ὄργανισμὸ τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν, τὸν ἀποτελεσματικὸ σεβασμὸ τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν θεμελιακῶν ἐλευθεριῶν σὲ ὅλο τὸν κόσμο.

Ἐπειδὴ ἡ ταυτότητα ἀντιλήψεων ὡς πρὸς τὰ δικαιώματα καὶ τὶς ἐλευθερίες αὐτὲς ἔχει ἐξαιρετικὴ σημασία γιὰ νὰ ἐκπληρωθεῖ πέρα ὡς πέρα αὕτη ἡ ὑποχρέωση,

Η ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Διακηρύσσει ὅτι ἡ παρούσα Οἰκουμενικὴ Διακήρυξη τῶν Δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου ἀποτελεῖ τὸ κοινὸ ἰδανικὸ στὸ ὁποῖο πρέπει νὰ κατατείνουν ὅλοι οἱ λαοὶ καὶ ὅλα τὰ ἔθνη, ἔτσι ὥστε κάθε ἄτομο καὶ κάθε ὄργανο τῆς κοινωνίας, μὲ τὴν Διακήρυξη αὐτὴ διαρκῶς στὴν σκέψη, νὰ καταβάλλει, μὲ τὴν διδασκαλία καὶ τὴν παιδεία, κάθε προσπάθεια γιὰ νὰ ἀναπτυχθεῖ ὁ σεβασμὸς τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν ἐλευθεριῶν αὐτῶν, καὶ νὰ ἐξασφαλιστεῖ προοδευτικὰ, μὲ ἐσωτερικὰ καὶ διεθνῆ μέσα, ἡ παγκόσμια καὶ ἀποτελεσματικὴ ἐφαρμογὴ τους, τόσο ἀνάμεσα στοὺς λαοὺς τῶν ἰδίων τῶν κρατῶν μελῶν ὅσο καὶ ἀνάμεσα στοὺς πληθυσμοὺς χωρῶν ποὺ βρίσκονται στὴν δικαιοδοσίαν τους.

ΑΡΘΡΟ 1

Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι γεννιοῦνται ἐλεύθεροι καὶ ἴσοι στὴν ἀξιοπρέπεια καὶ τὰ δικαιώματα. Εἶναι προικισμένοι μὲ λογικὴ καὶ συνείδηση, καὶ ὀφείλουν νὰ συμπεριφέρονται μεταξύ τους μὲ πνεῦμα ἀδελφοσύνης.

ΑΡΘΡΟ 2

Κάθε ἄνθρωπος δικαιούται νὰ ἐπικαλεῖται ὅλα τὰ δικαιώματα καὶ ὅλες τὶς ἐλευθερίες ποὺ προκηρύσσει ἡ παρούσα Διακήρυξη, χωρὶς καμία ἀπολύτως διάκριση, εἰδικότερα ὡς πρὸς τὴν φυλὴν, τὸ χρῶμα, τὸ φύλο, τὴν γλῶσσα, τὶς θρησκείες, τὶς πολιτικὲς ἢ ὅποιεςδήποτε ἄλλες πεποιθήσεις, τὴν ἐθνικὴ ἢ κοινωνικὴ καταγωγή, τὴν περιουσίαν, τὴν γέννηση ἢ ὅποιαδήποτε ἄλλη κατάσταση.

Δέν θά μπορεί άκόμα νά γίνεται καμία διάκριση έξαιτίας τοῦ πολιτικοῦ, νομικοῦ ἢ διεθνοῦς καθεστῶτος τῆς χώρας ἀπό τήν ὁποία προέρχεται κανεῖς, εἴτε πρόκειται γιά χώρα ἢ ἐδαφική περιοχή ἀνεξάρτητη, ὑπό κηδεμονία ἢ ὑπεξουσία, ἢ πού βρίσκεται ὑπό ὁποιονδήποτε ἄλλον περιορισμό κυριαρχίας.

ΑΡΘΡΟ 3

Κάθε ἄτομο ἔχει δικαίωμα στήν ζωή, τήν ἐλευθερία καί τήν προσωπική του ἀσφάλεια.

ΑΡΘΡΟ 4

Κανεῖς δέν ἐπιτρέπεται νά ζεῖ ὑπό καθεστῶς δουλείας, ὀλικῆς ἢ μερικῆς. Ἡ δουλεία καί τὸ δουλεμπόριο ὑπό ὁποιαδήποτε μορφή ἀπαγορεύονται.

ΑΡΘΡΟ 5

Κανεῖς δέν ἐπιτρέπεται νά ὑποβάλλεται σέ βασανιστήρια οὔτε σέ ποινὴ ἢ μεταχείριση σκληρή, ἀπάνθρωπη ἢ ταπεινωτική.

ΑΡΘΡΟ 6

Καθένας, ὅπου καί ἂν βρίσκεται, ἔχει δικαίωμα στήν ἀναγνώριση τῆς νομικῆς του προσωπικότητας.

ΑΡΘΡΟ 7

Όλοι εἶναι ἴσοι ἀπέναντι στὸν νόμο καί ἔχουν δικαίωμα σέ ἴση προστασία τοῦ νόμου, χωρίς καμία ἀπολύτως διάκριση. Όλοι ἔχουν δικαίωμα σέ ἴση προστασία ἀπὸ κάθε διάκριση πού θά παραβίαζε τήν παρούσα Διακήρυξη καί ἀπὸ κάθε πρόκληση γιά μιὰ τέτοια δυσμενὴ διάκριση.

ΑΡΘΡΟ 8

Καθένας ἔχει δικαίωμα νά ἀσκεῖ ἀποτελεσματικά ἔνδικο μέσα στὰ ἀρμόδια ἐθνικά δικαστήρια κατὰ τῶν πράξεων πού παραβιάζουν τὰ θεμελιακά δικαιώματα τὰ ὁποῖα τοῦ ἀναγνωρίζουν τὸ Σύνταγμα καί ὁ νόμος.

ΑΡΘΡΟ 9

Κανεῖς δέν μπορεί νά συλλαμβάνεται, νά κρατεῖται ἢ νά ἐξορίζεται αὐθαίρετα.

ΑΡΘΡΟ 10

Καθένας ἔχει δικαίωμα, μὲ πλήρη ισότητα, νά ἐκδικάζεται ἢ ὑπόθεσή του δίκαια καί δημόσια, ἀπὸ δικαστήριο ἀνεξάρτητο καί ἀμερόληπτο, πού θά ἀποφασίσει εἴτε γιά τὰ δικαιώματα καί τίς ὑποχρεώσεις του εἴτε, σέ περίπτωση ποινικῆς διαδικασίας, γιά τὸ βάσιμο τῆς κατηγορίας πού στρέφεται ἐναντίον του.

ΑΡΘΡΟ 11

1. Κάθε κατηγορούμενος γιά ποινικὸ ἀδίκημα πρέπει νά θεωρεῖται ἀθῶος, ὥσότου διαπιστωθεῖ ἡ ἐνοχὴ του σύμφωνα μὲ τὸν νόμο, σέ ποινικὴ δίκη, κατὰ τήν ὁποία θά τοῦ ἔχουν ἐξασφαλιστεῖ ὅλες οἱ ἀπαραίτητες γιά τήν υπεράσπισή του ἐγγυήσεις.

2. Κανεῖς δέν θά καταδικάζεται γιά πράξεις ἢ παραλείψεις πού, κατὰ τὸν χρόνο πού τελέστηκαν, δέν συνιστοῦσαν ἀξιόποινο ἀδίκημα κατὰ τὸ ἐσωτερικὸ ἢ τὸ διεθνὲς δίκαιο. Ἐπίσης, δέν ἐπιβάλλεται ποινὴ βαρύτερη ἀπὸ ἐκείνη πού ἴσχυε κατὰ τὸν χρόνο πού τελέστηκε ἡ ἀξιόποινη πράξη.

ΑΡΘΡΟ 12

Κανεῖς δέν ἐπιτρέπεται νά ὑποστεῖ αὐθαίρετες ἐπεμβάσεις στήν ἰδιωτική του ζωή, τήν οἰκογένεια, τήν κατοικία ἢ τήν ἀλληλογραφία του, οὔτε προσβολὲς τῆς τιμῆς καί τῆς ὑπόληψής του. Καθένας ἔχει τὸ δικαίωμα νά τὸν προστατεύουν οἱ νόμοι ἀπὸ ἐπεμβάσεις καί

προσβολές αυτού του είδους.

ΑΡΘΡΟ 13

1. Καθένας έχει το δικαίωμα να κυκλοφορεί ελεύθερα και να εκλέγει τον τόπο της διαμονής του στο έσωτερικό ενός κράτους.
2. Καθένας έχει το δικαίωμα να εγκαταλείπει οποιαδήποτε χώρα, ακόμα και την δική του, και να επιστρέφει σε αυτήν.

ΑΡΘΡΟ 14

1. Κάθε άτομο που καταδιώκεται έχει το δικαίωμα να ζητά άσυλο και να του παρέχεται άσυλο σε άλλες χώρες.
2. Το δικαίωμα αυτό δεν μπορεί κανείς να το επικαλεστεί, σε περίπτωση δίωξης για πραγματικό αδίκημα του κοινού ποινικού δικαίου ή για ενέργειες αντίθετες προς τους σκοπούς και τις αρχές του ΟΗΕ.

ΑΡΘΡΟ 15

1. Καθένας έχει το δικαίωμα μιάς ιθαγένειας.
2. Κανείς δεν μπορεί να στερηθεί αυθαίρετα την ιθαγένειά του ούτε το δικαίωμα να αλλάξει ιθαγένεια.

ΑΡΘΡΟ 16

1. Από την στιγμή που θα φθάσουν σε ηλικία γάμου, ο άνδρας και η γυναίκα, χωρίς κανένα περιορισμό εξαιτίας της φυλής, της εθνικότητας ή της θρησκείας, έχουν το δικαίωμα να παντρεύονται και να ιδρύουν οικογένεια. Και οι δύο έχουν ίσα δικαιώματα ως προς τον γάμο, κατά την διάρκεια του γάμου και κατά την διάλυσή του.
2. Γάμος δεν μπορεί να συναφθεί παρά μόνο με ελεύθερη και πλήρη συναίνεση των μελλονύμφων.
3. Η οικογένεια είναι το φυσικό και το βασικό στοιχείο της κοινωνίας και έχει το δικαίωμα προστασίας από την κοινωνία και το κράτος.

ΑΡΘΡΟ 17

1. Κάθε άτομο, μόνο του ή με άλλους μαζί, έχει το δικαίωμα της ιδιοκτησίας.
2. Κανείς δεν μπορεί να στερηθεί αυθαίρετα την ιδιοκτησία του.

ΑΡΘΡΟ 18

Κάθε άτομο έχει το δικαίωμα της ελευθερίας της σκέψης, της συνείδησης και της θρησκείας. Στο δικαίωμα αυτό περιλαμβάνεται ή ελευθερία για την αλλαγή της θρησκείας ή πεποιθήσεων, όπως και η ελευθερία να εκδηλώνει κανείς την θρησκεία του ή τις θρησκευτικές του πεποιθήσεις, μόνος ή μαζί με άλλους, δημόσια ή ιδιωτικά, με την διδασκαλία, την άσκηση, την λατρεία και με την τέλεση θρησκευτικών τελετών.

ΑΡΘΡΟ 19

Καθένας έχει το δικαίωμα της ελευθερίας της γνώμης και της έκφρασης, που σημαίνει το δικαίωμα να μην υφίσταται δυσμενείς συνέπειες για τις γνώμες του, και το δικαίωμα να αναζητεί, να παίρνει και να διαδίδει πληροφορίες και ιδέες, με οποιοδήποτε μέσο έκφρασης, και από όλο τον κόσμο.

ΑΡΘΡΟ 20

1. Καθένας έχει το δικαίωμα να συνέρχεται και να συνεταιρίζεται ελεύθερα και για ειρηνικούς σκοπούς.
2. Κανείς δεν μπορεί να υποχρεωθεί να συμμετέχει σε όρισμένο σωματείο.

ΑΡΘΡΟ 21

1. Καθένας έχει το δικαίωμα να συμμετέχει στην διακυβέρνηση της χώρας του, άμεσα ή έμμεσα, με αντιπροσώπους ελεύθερα εκλεγμένους.
2. Καθένας έχει το δικαίωμα να γίνεται δεκτός, υπό ίσους όρους, στις δημόσιες υπηρεσίες της χώρας του.
3. Η λαϊκή θέληση είναι το θεμέλιο της κρατικής εξουσίας. Η θέληση αυτή πρέπει να εκφράζεται με τίμιες εκλογές, οι οποίες πρέπει να διεξάγονται περιοδικά, με καθολική, ίση και μυστική ψηφοφορία, ή με αντίστοιχη διαδικασία που να εξασφαλίζει την ελευθερία της εκλογής.

ΑΡΘΡΟ 22

Κάθε άτομο, ως μέλος του κοινωνικού συνόλου, έχει δικαίωμα κοινωνικής προστασίας. Η κοινωνία, με την έθνική πρωτοβουλία και την διεθνή συνεργασία, ανάλογα πάντα με την οργάνωση και τις οικονομικές δυνατότητες κάθε κράτους, έχει χρέος να του εξασφαλίσει την ικανοποίηση των οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών δικαιωμάτων που είναι απαραίτητα για την αξιοπρέπεια και την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητάς του.

ΑΡΘΡΟ 23

1. Καθένας έχει το δικαίωμα να εργάζεται και να επιλέγει ελεύθερα το επάγγελμά του, να έχει δίκαιες και ικανοποιητικές συνθήκες δουλειάς και να προστατεύεται από την ανεργία.
2. Όλοι, χωρίς καμία διάκριση, έχουν το δικαίωμα ίσης αμοιβής για ίση εργασία.
3. Κάθε εργαζόμενος έχει δικαίωμα δίκαιης και ικανοποιητικής αμοιβής, που να εξασφαλίζει σε αυτόν και την οικογένειά του συνθήκες ζωής αξιοπρέπεια. Η αμοιβή της εργασίας, αν υπάρχει, πρέπει να συμπληρώνεται με άλλα μέσα κοινωνικής προστασίας.
4. Καθένας έχει το δικαίωμα να ιδρύει μαζί με άλλους συνδικάτα και να συμμετέχει σε συνδικάτα για την προάσπιση των συμφερόντων του.

ΑΡΘΡΟ 24

Καθένας έχει το δικαίωμα στην ανάπαυση, σε ελεύθερο χρόνο, και ιδιαίτερα, σε λογικό περιορισμό του χρόνου εργασίας και σε περιοδικές άδειες με πλήρεις αποδοχές.

ΑΡΘΡΟ 25

1. Καθένας έχει δικαίωμα σε ένα βιοτικό επίπεδο ικανό να εξασφαλίζει στον ίδιο και στην οικογένειά του υγεία και ευημερία, και ειδικότερα τροφή, ρουχισμό, κατοικία, ιατρική περίθαλψη όπως και τις απαραίτητες κοινωνικές υπηρεσίες. Έχει ακόμα δικαίωμα σε ασφάλιση για την ανεργία, την αρρώστια, την αναπηρία, την χηρεία, την γεροντική ηλικία, όπως και για όλες τις άλλες περιπτώσεις που στερείται τα μέσα της συντήρησής του, εξ αίτιας περιστάσεων ανεξαρτήτων της θέλησής του.
2. Η μητρότητα και η παιδική ηλικία έχουν δικαίωμα ειδικής μέριμνας και περίθαλψης. Όλα τα παιδιά, ανεξάρτητα αν είναι νόμιμα ή εξώγαμα, απολαμβάνουν την ίδια κοινωνική προστασία.

ΑΡΘΡΟ 26

1. Καθένας έχει δικαίωμα στην εκπαίδευση. Η εκπαίδευση πρέπει να παρέχεται δωρεάν, τουλάχιστον στην στοιχειώδη και βασική βαθμίδα της. Η στοιχειώδης εκπαίδευση είναι υποχρεωτική. Η τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση πρέπει να εξασφαλίζεται για όλους. Η πρόσβαση στην ανώτατη παιδεία πρέπει να είναι ανοικτή σε όλους, υπό ίσους όρους, ανάλογα με τις ικανότητες τους.
2. Η εκπαίδευση πρέπει να αποβλέπει στην πλήρη ανάπτυξη της ανθρώπινης προσωπικότητας και στην ενίσχυση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιακών ελευθεριών. Πρέπει να προάγει την κατανόηση, την ανεκτικότητα και την φιλία

ανάμεσα σέ όλα τὰ ἔθνη καί σέ ὅλες τίς φυλές καί τίς θρησκευτικές ομάδες, καί νά εὐνοεῖ τήν ἀνάπτυξη τῶν δραστηριοτήτων τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν γιά τήν διατήρηση τῆς εἰρήνης.

3. Οἱ γονεῖς ἔχουν, κατὰ προτεραιότητα, τὸ δικαίωμα νά ἐπιλέγουν τὸ εἶδος τῆς παιδείας ποῦ θά δοθεῖ στὰ παιδιά τους.

ΑΡΘΡΟ 27

1. Καθένας ἔχει τὸ δικαίωμα νά συμμετέχει ἐλεύθερα στήν πνευματική ζωὴ τῆς κοινότητος, νά χαίρεται τίς καλές τέχνες καί νά μετέχει στήν ἐπιστημονική πρόοδο καί στὰ ἀγαθὰ της.

2. Καθένας ἔχει τὸ δικαίωμα νά προστατεύονται τὰ ἠθικά καί ὑλικά συμφέροντά του ποῦ ἀπορρέουν ἀπὸ κάθε εἶδους ἐπιστημονική, λογοτεχνική ἢ καλλιτεχνική παραγωγή του.

ΑΡΘΡΟ 28

Καθένας ἔχει τὸ δικαίωμα νά ἐπικρατεῖ μιὰ κοινωνική καί διεθνῆς τάξη, μέσα στήν ὁποία τὰ δικαιώματα καί οἱ ἐλευθερίες ποῦ προκηρύσσει ἡ παρούσα Διακήρυξη νά μποροῦν νά πραγματώνονται σέ ὅλη τους τὴν ἑκταση.

ΑΡΘΡΟ 29

1. Τὸ ἄτομο ἔχει καθήκοντα ἀπέναντι στήν κοινότητα, μέσα στὰ πλαίσια τῆς ὁποίας καί μόνο εἶναι δυνατὴ ἡ ἐλεύθερη καί ὁλοκληρωμένη ἀνάπτυξη τῆς προσωπικότητάς του.

2. Στὴν ἄσκηση τῶν δικαιωμάτων του καί στήν ἀπόλαυση τῶν ἐλευθεριῶν του κανεὶς δὲν ὑπόκειται παρὰ μόνο στοὺς περιορισμοὺς ποῦ ὀρίζονται ἀπὸ τοὺς νόμους, μὲ ἀποκλειστικὸ σκοπὸ νά ἐξασφαλιστεῖ ἡ ἀναγνώριση καί ὁ σεβασμὸς τῶν δικαιωμάτων καί τῶν ἐλευθεριῶν τῶν ἄλλων, καί νά ικανοποιοῦνται οἱ δίκαιες ἀπαιτήσεις τῆς ἠθικῆς, τῆς δημόσιας τάξης καί τοῦ γενικοῦ καλοῦ, σὲ μιὰ δημοκρατική κοινωνία.

3. Τὰ δικαιώματα αὐτὰ καί οἱ ἐλευθερίες δὲν μποροῦν, σὲ καμία περίπτωση, νά ἀσκοῦνται ἀντίθετα πρὸς τοὺς σκοποὺς καί τίς ἀρχές τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν.

ΑΡΘΡΟ 30

Καμιά διάταξη τῆς παρούσας Διακήρυξης δὲν μπορεῖ νά ἐρμηνευθεῖ ὅτι παρέχει σὲ ἓνα κράτος, σὲ μιὰ ομάδα ἢ σὲ ἓνα ἄτομο ὅποιοδήποτε δικαίωμα νά ἐπιδίδεται σὲ ἐνέργειες ἢ νά ἐκτελεῖ πράξεις ποῦ ἀποβλέπουν στήν ἄρνηση τῶν δικαιωμάτων καί τῶν ἐλευθεριῶν ποῦ ἐξαγγέλλονται σὲ αὐτήν.